

KANSAINVÄLISYYSKASVATUS VALINNAISKURSSI AINEENOPETTAJIKSI OPISKELEVILLE

TAVOITTEET

Kurssin tavoitteena on perehtyä kansainvälisyyskasvatuksen periaatteisiin, haasteisiin ja toimintatapoihin, saada valmiuksia suvaitsevaisuuden ja monikulttuurisen ymmärryksen lisäämiseen koulussa, saada valmiuksia kulttuurien väliseen kohtaamiseen omassa työssä ja löytää oman aineen sisällä luontevia kytköksiä kansainvälisyyskasvatuksen kysymyksiin.

TOTEUTUSTAVAT

Kurssin työskentelytavat ovat vaihtelevia. Kurssi koostuu opettajan pitämistä luento-osuuksista, harjoituksista, alustetuista keskusteluista, vierailijaluennoista sekä vierailuista erilaisissa kohteissa.

SUORITUS

Kurssin laajuus on 3 opintopistettä. Kontaktiopetusta on 20 tuntia. Kurssin suorittaminen vaatii läsnäolon sekä itsenäisten tehtävien tekemisen. Itsenäisiä tehtäviä ovat etukäteispohdinta omasta suhteesta kansainvälisyyskasvatukseen, kansainvälisyyskasvatus osana oman aineen opetusta -kirjoitustehtävä sekä keskustelun alustaminen jostakin maahanmuuttajaryhmästä.

SISÄLLÖT

Kulttuurien kohtaaminen luokahuoneessa

Kurssilla tarkastellaan suomalaisen viestinnän sääntöjä ja kulttuurienvälistä viestintää. Opetellaan oivaltamaan viestinnän kulttuurisidonnaisuus ja huomaamaan sen vaikutuksia koulussa sekä kodin ja koulun yhteistyössä.

Kurssilla järjestetään keskustelutilaisuus, jossa eri luokka-asteiden eri kulttuureita edustavat oppilaat ja opiskelijat keskustelevat kulttuurien kohtaamisesta koulussa. Tämä osuus on osoittautunut kurssin antoisimmaksi osuudeksi opetusharjoittelijoille, sillä keskustelu on ollut avointa ja vaikeistakin kysymyksistä on puhuttu. Myös keskusteluun osallistuneet oppilaat ovat aina tulleet mielellään kertomaan tuleville opettajille ajatuksiaan. Lisäksi kurssilla käy vieraileva opettaja kertomassa kokemuksistaan koulutyössä erilaisista kulttuureista tulevien kanssa.

Maahanmuutto

Kurssilla saadaan ja hankitaan perustietoja maahanmuutosta: Suomen tilanteesta maahanmuuttomaana, maahanmuuton syistä, maahanmuuttoon liittyvästä lainsäädännöstä, maahanmuuttajien kotoutumisesta sekä suomalaisten asenteista maahanmuuttoon. Tehdään vierailu kotoutumiskoulutukseen ja/tai kansainväliseen toimintakeskukseen.

Kv-kasvatus osana aineenopetusta

Opiskelijat käyvät oman oppiaineensa opetussuunnitelman läpi kansainvälisyyskasvatuksen näkökulmasta. He pohtivat sisältöjä, joihin kansainvälisyyskasvatus sopii, ja tapoja, joilla sitä voi oppiaineen sisällä toteuttaa. Kurssin ohjaaja esittelee esimerkkinä omia tapojaan tehdä kansainvälisyyskasvatusta osana omaa oppiainettaan. Huomio kohdistuu aihevalintoihin, materiaalivalintoihin sekä asenteisiin ja arvoihin.

Kansainvälisyyskasvatuksen materiaalit

Opiskelijat tutustuvat eri tavoin kansainvälisyyskasvatusta varten olemassaoleviin materiaaleihin. Eilaisia harjoituksia, leikkejä ja tehtäviä käydään läpi myös kokeilemalla niitä ryhmässä ja pohtimalla sen jälkeen, millaiselle ryhmälle kokeillut tehtävät sopivat ja mitä pedagogisia seikkoja niiden toteutuksessa tulee ottaa huomioon. Vieraillaan Maailmankoulussa, joka koordinoi kansalaisjärjestöjen kansainvälisyyskasvatusmateriaalien levittämistä ja kouluttaa mm. opettajia kansainvälisyyskasvatukseen. Näin opiskelijat saavat konkreettisia välineitä aloitella kansainvälisyyskasvatusta osana opetustaan.

Asenteet ja ennakkoluulot

Kansainvälisyyskasvatukseen kuuluu myös asennekasvatus. Kurssilla tarkastellaan ensin omia asenteita ja ennakkoluuloja erilaisten tehtävien avulla sekä pohditaan, minkälaisissa asioissa itse voi herättää ennakkoluuloja kouluyhteisössä. Keskustellaan siitä, millaista asennekasvatusta koulussa on tehtävä ja hankitaan välineitä tähän työhön.

Terhi Törmälehto, Oulun normaalikoulu